

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci starostlivosti **o maloleté deti H., M., nar. X. a E., nar. X.**, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov, matka M. H., nar. X., bývajúca v Š., zastúpená Mgr. K. S., advokátkou v T. a otec M. H., nar. X. bývajúci v Š., zastúpený JUDr. M. M., advokátom v N., **o zvýšenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12 P 178/2011, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2012 sp. zn. 11 CoP 48/2012

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2012 sp. zn. 11 CoP 48/2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 3. apríla 2012 č.k. 12 P 178/2011-324 zamietol návrh matky maloletých detí na zvýšenie vyživovacej povinnosti zo strany otca určenú rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 17 P 157/2009-129 zo dňa 13.1.2010 a to na maloletého M. zo sumy 120 € na sumu 200 € mesačne a na maloletú E. zo sumy 80 € na sumu 150 € mesačne počnúc dňom podania návrhu. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave na odvolanie matky uznesením z 23. júla 2012 č.k. 11 CoP 48/2012-340 odmietol odvolanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že v prejednávanej veci bol napadnutý rozsudok právnej zástupkyne matky detí doručený dňa 19. apríla 2012 a lehota na podanie odvolania začala plynúť podľa § 57 ods. 1 O.s.p. dňom po doručení, teda dňa 20. apríla 2012. Posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol 15. deň, teda 4.5.2012. Odvolanie však bolo zo strany právnej zástupkyne matky na pošte podané až dňa 5.5.2012,

teda po uplynutí odvolacej lehoty. Keďže odvolanie bolo podané oneskorene, odvolací súd ho odmietol bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozsudkom z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletých detí, ktorého prípustnosť odvodzovala z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. z dôvodu, že ako účastníkovi konania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že s názorom odvolacieho súdu sa nemôže stotožniť, nakoľko má za to, že vychádzal z nesprávnych skutkových zistení. Opravný prostriedok bol totiž podaný na pošte G. pod podacím číslom R. dňa 4.5.2012, tzn. posledný deň zákonnej lehoty na podanie odvolania. K jeho odmietnutiu odvolacím súdom došlo zrejme z dôvodu, že zásielka bola v uvedený deň podaná na konci pracovného času tesne pred zatvorením pobočky, takže príslušná zamestnankyňa pošty už zrejme mala nastavenú pečiatku s dátumom ďalšieho pracovného dňa, ktorou ňou podanú zásielku označila. S priloženého podacieho lístka je však zrejmé, že k zmeškaniu odvolacej lehoty nedošlo, pričom dôkazom toho, že podací lístok skutočne patrí k predmetnému odvolaniu je podacie číslo, ktoré je uvedené aj na obálke obsahujúcej spomínané podanie. Navrhla zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Otec maloletých detí vo svojom vyjadrení k dovolaniu matky navrhol dovolanie zamietnuť.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že nemôže zaujať stanovisko, nakoľko listinné dôkazy uvádzané v dovolaní im neboli predložené. Ponecháva teda rozhodnutie na úvahe dovolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr to, či dovolanie matky maloletých detí smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [viď § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.] na zaujatie stanoviska, dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti

rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (viď § 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenia o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Matkou maloletých je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

So zreteľom na dovolateľkou tvrdenú procesnú vadu sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zameral osobitne na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. v prípade, že podmienky pre takéto rozhodnutie neboli splnené.

Z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím tohto dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na deň 4.5.2012 (piatok), kedy matka maloletých detí aj podala odvolanie na pošte G., o čom svedčí aj podací lístok (č.l. 347), na ktorom podacie číslo sa zhoduje s podacím číslom, ktoré je uvedené na obálke, v ktorej bolo zaslané odvolanie (viď č.l. 330). Odvolanie, ktoré podala matka maloletých detí na pošte G. dňa 4.5.2012 bolo preto podané včas, v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že matke maloletých detí bola odmietnutím odvolania (ku ktorému došlo bez splnenia podmienok pre postup podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) znemožnená realizácia jej procesného oprávnenia domáhať sa vecného preskúmania rozhodnutia súdu včas podaným opravným prostriedkom. Postupom odvolacieho súdu jej teda v danom prípade bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. augusta 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová